

Jan Pluis - Nederlandse Tegels 1900-2000

Dit boek biedt een representatief overzicht van de in Nederland in de periode 1900-2000 vervaardigde en/of gedecoreerde wandtegels. Was de decoratie en productie van de Nederlandse tegel tot ca. 1900 betrekkelijk traditioneel gebleven, na 1900 onderging de Nederlandse tegel in zowel decoratief als technisch opzicht veel veranderingen. De vormentaal van de Jugendstil leende zich bijvoorbeeld uitstekend voor toepassing op tegels. Door de welvaartstoename kregen ruimtes in huizen en bedrijven waar traditioneel tegels werden toegepast meer aandacht en groeide de vraag naar tegels. Een andere belangrijke ontwikkeling was een type elektrische oven dat rond 1950 op de markt kwam en waarmee het mogelijk werd om tegels ook in een kleinere oplage te vervaardigen: dit bracht een stroom aan nieuwe bedrijven en creativiteit op gang.

De auteur beschrijft meer dan 150 bedrijven en ateliers die tussen 1900 en 2000 tegels gemaakt en/of gedecoreerd hebben. Naast de grote bekende bedrijven als Tichelaar (Makkum), Mosa en Sphinx (Maastricht), De Porceleyne Fles (Delft) komen ook vele kleinere fabrikanten en ateliers aan bod, zoals - om slechts enkele te noemen - Gamma Sierkunst uit Amsterdam of Plateelfabriek Ivora uit Gouda.

De tegels in dit boek zijn over het algemeen seriematig gemaakt: van één ontwerp zijn meer tegels geproduceerd. Uit de groep van kunstenaars die van een ontwerp maar één tegel gemaakt hebben (de unica-keramisten) is een beperkte keuze gemaakt.

Het boek bevat niet alleen de topproducten, maar ook eenvoudig gedecoreerde tegels die door brede lagen van de bevolking werden gekocht. De auteur interviewde talloze ontwerpers en makers van tegels: van veel bedrijven worden in dit boek voor het eerst de gegevens en de geschiedenis op een rij gezet.

In de inleiding worden de technische aspecten van het productieproces behandeld zoals de glazuren en decoratietechnieken. Ook aan de wijze van toepassing en gebruik van de tegels in de 20ste eeuw is aandacht besteed.

Omdat onder verzamelaars van tegels en bouwhistorici veel behoefte is aan dateermogelijkheden biedt dit boek veel informatie over wanneer bepaalde merken voorkomen en worden ook veel achterkanten van tegels afgebeeld.

Het boek is zo gebruikersvriendelijk mogelijk opgezet: de fabrikanten en ateliers zijn geordend op plaatsnaam. Een uitgebreide index vergemakkelijkt het zoeken op namen en begrippen.

Door de eeuwen heen volgde de decoratieve wandtegel als toegepaste kunst de heersende modes en stijlen. Ook in de twintigste eeuw sluit de vormentaal van de tegel aan bij de visuele cultuur van die eeuw. Dit overzicht van toegepaste kunst bij uitstek, waarin de enorme diversiteit van de visuele cultuur in de twintigste eeuw bijeen is gebracht, heeft daarom ook een kunsthistorische waarde.

Aan dit standaardwerk met circa 2000 afbeeldingen in kleur is ruim negen jaar intensief gewerkt. De auteur, Jan Pluis, is dé Nederlandse expert op het gebied van tegels. Eerder verschenen diverse standaardwerken van zijn hand: *De Nederlandse tegel, decors en benamingen 1570-1930* (1997), *Bijbeltegels-Bibelfliesen* (1994), *Kinderspelen op tegels* (1979).

Uitgever: Primavera Pers, Van 't Hoffstraat 33, 2313 SN Leiden

Tel 071-5144482, fax 071-5144372 info@primaverapress.nl www.primaverapress.nl

ISBN 978-90-5997-056-4

Formaat: 22 x 25 cm (staand)

Omvang: 432 pagina's

Illustraties: ca. 2000 afbeeldingen in kleur

Gebonden, met stofomslag

Verkoopprijs: 59,50 euro